

РАХУНКОВА ПАЛАТА УКРАЇНИ

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

12.11.2015 № 16-2217

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України
Гройсману В.Б.

Щодо результатів перевірки

Шановний Володимире Борисовичу!

Відповідно до Плану роботи Колегії Рахункової палати на II півріччя 2015 року проведено перевірку Міжрегіонального головного управління ДФС – Центрального офісу з обслуговування великих платників в частині планування та дієвості контролю за повнотою нарахування і своєчасністю сплати податкових надходжень до державного бюджету.

ДФС України (Міндоходів, ДПС України), Міжрегіональне головне управління ДФС (Міндоходів) – Центральный офіс з обслуговування великих платників (до їх утворення – Окружна державна податкова служба – Центральный офіс з обслуговування великих платників податків ДПС, далі – Центральный офіс ДФС (Міндоходів, ДПС) і спеціалізовані державні податкові інспекції з обслуговування великих платників податків (далі – СДПІ) протягом 2013-2014 років та I півріччя 2015 року не створили ефективної системи податкового адміністрування великих платників податків (далі – ВПП), через що не поліпшено рівня їх обслуговування, не забезпечено стабільності податкових надходжень до державного бюджету на добровільній основі та повноти сплати податкових зобов'язань, запобігання виникненню податкового боргу, своєчасного виявлення і руйнування схем мінімізації податкових зобов'язань, ухиленнь від оподаткування. При цьому за час існування СДПІ (з 2000 року) та Центрального офісу ДФС (Міндоходів, ДПС) (з 2012 року) не вдалось досягти мети і завдань їх створення.

Незважаючи на забезпечення Міндоходів і ДФС виконання у 2013 і 2014 роках в цілому в Україні дохідної частини державного бюджету на 111,4 і 110,9 відс., у Центрального офісу ДФС (Міндоходів) ці показники становили лише 84,3 і 87,8 відс. відповідно, тобто не було виконано доведених ДПС і Міндоходів на ці роки індикативних показників доходів до державного бюджету на 22,8 і 14,7 млрд грн відповідно. Як наслідок, Центральним офісом ДФС (Міндоходів, ДПС) забезпечувалося лише близько 26 відс. податкових надходжень до державного бюджету, тоді як в інших країнах світу цей показник становить понад 50 відсотків.

Протягом досліджуваного періоду кількість ВПП, які обслуговувалися в Центральному офісу ДФС (Міндоходів, ДПС), зросла з 760 до 804 (з 52,7 до 56,3 відс. усіх його платників податків). Однак частка ВПП, переведених до нього на обслуговування, у відповідних реєстрах ВПП на 2013 і 2015 роки зменшилася з 51,1 до 40,7 відс., тобто темпи переведення ВПП на обслуговування до Централь-

ного офісу ДФС (Міндоходів, ДПС) повільніші, ніж збільшувалася їх кількість у цих реєстрах.

При цьому всупереч меті створення СДП виконували функції супроводження платників податків, які не належали до категорії „великих”, фінансово-промислових груп або мали перспективи досягнення критеріїв ВПП.

Протягом досліджуваного періоду нормативно-правове забезпечення регулювання діяльності Центрального офісу ДФС (Міндоходів, ДПС) і підпорядкованих йому СДП було суперечливим, нестабільним і недосконалим. Центральний офіс ДФС (Міндоходів, ДПС) виконував свої функції у стані постійних реорганізацій, повноваження щодо обслуговування ним як усіх ВПП, так і інших платників податків, не були визначені законодавством повною мірою. Нормативно-правові акти, які регламентують діяльності контролюючого органу, що здійснює податкове супроводження ВПП, потребують удосконалення в частині приведення їх у відповідність із нормами Податкового кодексу України, а окремі норми цього кодексу також необхідно скоригувати з метою їх узгодження з іншими законодавчими актами, що не відповідають йому та ускладнюють адміністрування податків і зборів.

Так, у статті 41 Податкового кодексу України серед переліку органів доходів і зборів не передбачено ДФС та її територіальні органи. У підпункті 14.1.24 пункту 14.1 статті 14 цього кодексу необхідно уточнити критерії визначення ВПП, оскільки запроваджено щорічне подання декларацій з податку на прибуток підприємств, що призвело до неможливості проведення коректних розрахунків критерію обсягу доходу від усіх видів діяльності суб'єктів господарювання, та додаткове врахування митних платежів, за рахунок яких збільшилася загальна сума сплачених до Державного бюджету України податків за платежами, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи. У пункті 64.7 статті 64 Податкового кодексу України потребують удосконалення процедури переведення ВПП на облік до контролюючого органу, що здійснює податкове супроводження ВПП, оскільки ці процедури ускладнюють податковий контроль і можуть призводити до втрат доходів обласних бюджетів за місцезнаходженням ВПП – **10 відс.** податку на прибуток підприємств у разі розміщення такого органу на іншій адміністративній території.

Крім того, зазначаємо, що порядок оподаткування операцій з поставки імпортованої електроенергії в АР Крим, встановлений Законом України від 12.08.2014 № 1636 „Про створення вільної економічної зони „Крим” та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України” і постановою Кабінету Міністрів України від 07.05.2014 № 148 „Про особливості регулювання відносин у сфері електроенергетики на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя”, може призвести до збільшення економічно необґрунтованих витрат державного бюджету на відшкодування ПДВ.

Центральним офісом ДФС (Міндоходів, ДПС) не забезпечено якісного проведення перевірок платників податків, що зменшило відсоток узгоджених з ними донарахованих податкових зобов'язань і штрафних (фінансових) санкцій, призвело до тривалого оскарження результатів перевірок в адміністративному та судовому порядках, а також унеможливило стягнення в повному обсязі

належних сум до державного бюджету. Зокрема, за результатами 2 372 документальних планових і позапланових перевірок Центральним офісом ДФС (Міндоходів, ДПС) донараховано 17,6 млрд грн податкових зобов'язань, однак узгоджено з платниками податків протягом досліджуваного періоду лише 3,9 млрд грн, або 22,0 відс. донарахувань, сплачено до бюджету платниками податків 3,5 млрд грн, або 19,9 відс. донарахувань. Недонадходження до державного бюджету узгоджених з платниками податків за результатами таких перевірок донарахованих податкових зобов'язань становили 887,4 млн гривень.

Центральним офісом ДФС (Міндоходів, ДПС) не забезпечено належної організації роботи та контролю за погашенням податкового боргу платниками податків, що перебували на його обліку. При цьому, незважаючи на те, що протягом періоду перевірки офісом було забезпечено 6,9 млрд грн надходжень до бюджету в рахунок здійснення заходів з погашення податкового боргу, такий борг протягом досліджуваного періоду зріс з 1,3 до 4,4 млрд грн (на 3,1 млрд грн), або в 3,4 раза, а кількість боржників – з 84 до 262 суб'єктів господарювання, або в 3,1 раза.

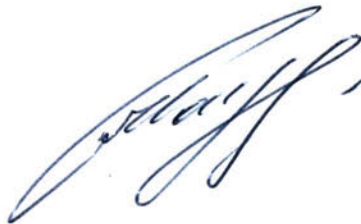
Втрати бюджету за рахунок списання у 2013 і 2014 роках податкового боргу становили 253,2 млн гривень.

Ураховуючи вищевикладене, Рахункова палата пропонує внести зміни до чинного законодавства, зокрема до Податкового кодексу України в частині врегулювання правового статусу ДФС та її територіальних органів як органів доходів і зборів; удосконалення критеріїв визначення великого платника податків, встановлених підпунктом 14.1.24 пункту 14.1 статті 14 цього кодексу, та процедури переведення ВПП на облік у контролюючі органи, що здійснюють супроводження великих платників, встановленої пунктом 64.7 статті 64 кодексу.

Надаємо в порядку інформування.

З повагою

Голова

Р.М. Магута